

від протестантських. Тому, починаючи з 1989 року, з початку релігійного «буму» в країні, коли з'явилося безліч нових і старих протестантських церков, вони розвинулися та збільшилися більш ефективно ніж православні церкви. «Слово життя» є однією із тих протестантських церков, які, не дивлячись на деякі сумні моменти, позитивно себе зарекомендували і зайняли своє місце у релігійному житті України.

Список використаних джерел

1. Блог Леоніда Падуна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://leonidpadun.org/>.
2. В «Слове Життя» назвали причини конфлікту с Леонідом Падуном [Електронний ресурс]: [Християнський мегапортал «Invictory»]. – Режим доступу: <http://www.invictory.com/news/story-43408-%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%96%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B8.html>.
3. Життя церкви. Українська Християнська Євангельська Церква [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wolua.org.ua/church-life/>.
4. Заявление: из объединения Падуна вышли 235церквей из 345 [Електронний ресурс]: [Християнський мегапортал «Invictory»]. – Режим доступу: <http://www.invictory.com/news/story-45674-%D0%A3%D0%A5%D0%95%D0%A6.html>.
5. Основи віровчення Української Християнської Євангельської Церкви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wolua.org.ua/virovchennya.html>.
6. Представники «ДНР» забрали будівлю євангельської церкви в Донецьку [Електронний ресурс]: [Інститут релігійної свободи]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1457:1&catid=34:ua&Itemid=61&lang=uk.
7. Релігійні переслідування на Донбасі: у небезпеці служителі церков та храми [Електронний ресурс]: [Інститут релігійної свободи]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1470%3A1&catid=34%3Aua&Itemid=61&lang=uk.
8. У Донецьку пройшов міжцерковний форум на тему «Роль Церков у розвитку суспільства та держави» [Електронний ресурс]: [Інститут релігійної свободи]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1470%3A1&catid=34%3Aua&Itemid=61&lang=uk.
9. Украинская Христианская Євангельская Церковь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cerkvi.com/?d=22>.
10. Християнська церковь Слово Життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wol.com.ua/aboutus.html>.
11. Хронологія терору: бойовики «ДНР» і «ЛНР» переслідують християн Донбасу [Електронний ресурс]: [Інститут релігійної свободи]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1456:1&catid=34:ua&Itemid=61.

References

1. Bloh Leonida Paduna [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://leonidpadun.org/>.
2. V «Slove Zhyznyi» nazvaly prychny konflykta s Leonydom Padunom [Elektronnyi resurs]: [Khrystyianskyimehaportal «Invictory»]. – Rezhym dostupu: <http://www.invictory.com/news/story-43408-%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%96%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B8.html>.
3. Zhyttia tserkvy. Ukrainka Khrystyianska Yevanhelska Tserkva [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://wolua.org.ua/church-life/>.
4. Zaiavlyenye: iz obedyenyia Paduna vyshly 235tserkvei iz 345 [Elektronnyi resurs]: [Khrystyianskyi mehaportal «Invictory»]. – Rezhym dostupu: <http://www.invictory.com/news/story45674%D0%A3%D0%A5%D0%95%D0%A6.html>.
5. Osnovy virovchennia Ukrainkoi Khrystyianskoi Yevanhelskoi Tserkvy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://wolua.org.ua/virovchennya.html>.
6. Predstavnyky «DNR» zabraly budivliu yevanhelskoi tserkvy v Donetsku [Elektronnyi resurs]: [Instytut relihiinoi svobody]. – Rezhym dostupu: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1457:1&catid=34:ua&Itemid=61&lang=uk.
7. Relihiini peresliduvannia na Donbasi: u nebezpeti sluzhyteli tserkov ta khramy [Elektronnyi resurs]: [Instytut relihiinoi svobody]. –

Rezhym dostupu: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1470%3A1&catid=34%3Aua&Itemid=61&lang=uk.

8. U Donetsku proishov mizhtserkovnyi forum na temu «Rol Tserkov u rozvytku suspilstva ta derzhavy» [Elektronnyi resurs]: [Instytut relihiinoi svobody]. – Rezhym dostupu: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1470%3A1&catid=34%3Aua&Itemid=61&lang=uk.

9. Ukrainskaia Khrystyianskaia Evanhelskaia Tserkov [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://cerkvi.com/?d=22>.

10. Khrystianskaia tserkov Slovo Zhyzni [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://wol.com.ua/aboutus.html>.

11. Khronolohiia teroru: boiovyky «DNR» i «LNR» peresliduiut khrystyian Donbasu [Elektronnyi resurs]: [Instytut relihiinoi svobody]. – Rezhym dostupu: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1456:1&catid=34:ua&Itemid=61.

Shevchuk V. M., graduate student of religious studies and theology Humanities Faculty of the National University «Ostroh Academy» (Ukraine, Ostroh), shevasheff@gmail.com

Integration of the church «Word of Life» in Eastern Ukraine

This article summarizes the history of Ukrainian neopentecostal church «Word of Life», as the years of its activity in Ukraine, the church «Word of Life» has grown both quantitatively and qualitatively. Operates more than 300 churches across Ukraine, but they are mostly in the eastern, central and southern regions of the country. Analyzed ways and conditions of formation and development of this church in eastern Ukraine. «Word of Life» is actively evangelizing and pastoral work (events, cooperation with other denominations), establishing the mission and cooperation with foreign partners (conferences, seminars and programs) opens educational institutions (Bible Institute, Sunday schools) and actively participate in social activities (rehabilitation centers, education for orphans, lunches for the poor). The author defines the role of the church in religious and public life of country.

Keywords: Church «Word of Life», neopentecostal, pastor, Ulf Ekman, Leonid Padun.

Шевчук В. Н., аспирант кафедры религиоведения и теологии гуманитарного факультета, Национальный университет «Острожская академия» (Украина, Острог), shevasheff@gmail.com

Інтеграція церкви «Слово життя» в Східній Україні

Обобщено історію українських неопятидесятників із церкви «Слово життя», вель за годы существования в Украине, церковь «Слово життя» выросла и количественно, и качественно. Функционирует более 300 церквей по всей Украине, хотя расположены они в основном в восточных, центральных и южных регионах страны. Проанализированы пути и условия возникновения и развития этой церкви в Восточной Украине. В своей деятельности «Слово життя» проводит активную евангелизацию и пастырскую работу (массовые мероприятия, сотрудничество с другими конфессиями), налаживает работу миссий и сотрудничество с иностранными партнерами (конференции, семинары и программы), открывает учебные заведения (библейские институты, воскресные школы) и активно участвует в социальных мероприятиях (реабилитационные центры, образование для сирот, обеда для бедных). Автор определяет роль данной церкви в религиозной и общественной жизни страны.

Ключевые слова: церковь «Слово життя», неопятидесятники, пастор, Ульф Экман, Леонид Падуна.

* * *

УДК 94(100)

Лишний Б. В.,
аспірант кафедри філософії,
Рівненський державний гуманітарний університет
(Україна, Рівне),
lamajko92@ukr.net

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МЕРЕЖІ ПРАВОСЛАВНИХ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ВОЛИНИ

Зроблена спроба на основі статистичних даних зробити аналіз динаміки та тенденцій розвитку мережі православних релігійних інституцій на території Волині. Відзначається важливе значення аналізу релігійної мережі в регіонах, для розуміння релігійної ситуації в Україні в цілому.

Ключові слова: релігія, держава, релігійна мережа, релігійна організація.

Невпинно розвиватись і бути вільною релігія, а отже і суспільство може лише тоді, коли для цього створені відповідні умови. Динаміка кількісних змін, які відбуваються у середовищі православних конфесій

є дзеркальним відображенням тих трансформацій, що відбуваються в нашому соціумі. Слід усвідомити, що розуміння особливостей релігійної ситуації у цілому в Україні невіддільне від розуміння основних процесів розвитку мережі церковно-релігійних інституцій в регіонах. Зокрема надзвичайно важливими факторами є їх конфесійна належність та територіальна поширеність.

Оскільки територія історичної Волині відзначається надзвичайною релігійною активністю та високим відсотком зареєстрованих релігійних організацій – всебічний науковий аналіз історичного розвитку релігійної мережі на даній території, має непересічне наукове значення. Детальне дослідження динаміки змін релігійної мережі православних конфесій на території Волині також важливе тим, що православні громади складають половину від загальної кількості об'єднань віруючих, усіх конфесій в Україні. Дослідження даної проблеми допоможе більш широко осмислити релігійну ситуацію в цілому Україні, адже стан та тенденції розвитку мережі церковно-релігійних інституцій значною мірою визначають соціальну ситуацію в країні. Все вище зазначене визначає актуальність даної теми.

В даній статті зроблена спроба на основі статистичних даних зробити аналіз динаміки та тенденцій розвитку мереж православних релігійних інституцій на території Волині.

Мета статті полягає у дослідженні та всебічному аналізі динаміки змін релігійної мережі на території Волині (2000–2014).

В сучасній українській науці проблематика змін та динаміки розвитку українського православ'я надзвичайно широко розроблена. Проте слід зауважити що переважна більшість досліджень здійснена у всеукраїнському контексті. Регіональні особливості динаміки розвитку релігійних інституцій іноді незаслужено залишаються поза увагою науковців.

Теоретичним підґрунтям при написанні даної статті стали праці таких істориків, філософів та релігієзнавців, М. Бабій, В. Бондаренко, Л. Виговський, А. Герасимчук, В. Єленський, С. Зідорук, А. Колодний, Н. Стоколос, Л. Филипович, С. Харьковченко, Л. Шугаєва. Науково обґрунтовані теоретичні і практичні розробки спрямовані на подолання міжцерковної боротьби містяться у працях В. Єленського, А. Колодного, Н. Стоколос, Л. Стасюк, С. Л. Шугаєвої. Слід відмітити, що статистична інформація, яка нас цікавить, взята із сайту Центру Разумкова, а також офіційних електронних ресурсів української православної церкви.

Територія історичної Волині охоплює сучасні Волинську та Рівненську області, західну частину Житомирської та північну частину Тернопільської та Хмельницької областей.

Динамікою в статистиці прийнято називати процес розвитку, руху соціально-економічних явищ у часі. Дослідження динаміки дає змогу охарактеризувати процес розвитку явищ, розкрити основні шляхи, тенденції і темпи цього розвитку.

Перш ніж розглядати динаміку розвитку релігійних організацій на території Волині потрібно коротко дати характеристику знаковим подіям, що дали поштовх для екстенсивного розвитку українського релігійного життя. Починаючи з 1988 року, відколи зникла потреба в обмеженні створення релігійних організацій, тому

їхня кількість на території України та історичної Волині у всі наступні роки характеризувалась постійним приростом. Протягом першого десятиліття незалежності, спостерігалось розширення мережі духовних навчальних закладів, видавничої діяльності церков та будівництва нових храмів [2, с. 42].

Можна припустити, що із здобуттям незалежності українська церква, вийшовши із маргінесу перейшла на якісно вищий рівень функціонування. Майже за десятиліття остаточно закінчилося формування її інститутів та управлінських структур. Найважливішу та роль в релігійному житті країни продовжують відігравати найбільші православні церкви – УПЦ Московського патріархату, УПЦ Київського патріархату та УАПЦ [1, с. 834].

На даний час, на території історичної Волині діє значна кількість православних релігійних організацій. Загалом на території Волинської області офіційно зареєстровано – 1310 релігійних організацій із них православних – 867, що становить більше половини від усіх зареєстрованих релігійних організацій в області [7, с. 102]. Більшість зареєстрованих на сьогодні релігійних громад на Волині є християнськими. Приблизно половина з них є православної традиції. Решту майже порівну поділяють католики та протестанти. Домінуючу позицію в житті українців православ'я посідає через ідентифікацію його з українською культурою та традиціями.

Загалом православні конфесії Волинської області представлені 14 монастирями, 6 духовними навчальними закладами із 1203 слухачами. Відповідно у Рівненській області – зареєстровано 565 статутів релігійних громад Української православної церкви та 275 статутів релігійних громад Української православної церкви Київського Патріархату, Українська православна автокефальна церква – зареєстровано 20 статутів [6, с. 4]. Загалом Рівненська єпархія є найчисельнішою і знаходиться в межах Рівненської області. Монастирі, монастирські подвір'я та скити Рівненської єпархії станом на 2006 становили 7 монастирів. Із них чоловічих – 2, жіночих – 5. Кількість монахів за офіційними даними на 2006 р. становила – 397. У 2007–2008 рр. кількість монахів дещо зросла і становила – 403 [4]. Городоцьке відділення духовне училище при Свято-Миколаївському Городоцькому жіночому монастирі по підготовці регентів-псаломщиків. 2006 – 31 учениця, 2007 – 25 учениць, 2008 – 25 учениць Регентсько-катехізорське духовне училище при Свято-Троїцькому Корецькому ставропігійному жіночому монастирі. 2006 – 38 учениць, регентське відділення – 26, швейний – 12, 2007 – 36 учениць, регентське відділення – 24, швейне – 12, 2008 – 39, 26 регентське відділення, швейне – 13 [4].

За даними Інституту релігійної свободи Житомирщина у 2012 році стала одним із регіонів, що мав найбільший приріст релігійних організацій. На 2014 рік кількість зареєстрованих релігійних організацій в Житомирській області складає – 1450, з них Української православної церкви – 598, Української православної церкви Київського патріархату – 208, об'єднаних в 24 благочиння, 4 монастирі та одне духовне училище [6, с. 3].

Можна зробити висновок, що період екстенсивного розвитку релігійної мережі продовжувався, кількість православних релігійних організацій на території історичної Волині у порівнянні з першим десятиліттям незалежності України виросла майже в 5 разів. Проте

в період із 2008 по 2014 в той час як статистичні дані зацікавлених релігійних організацій звітували про тривалий християнський бум в Україні [6, с. 3], інші дослідження приходять до висновку про уповільнення темпів зростання нових конфесій [6, с. 4]. Говорячи про аналіз динаміки розвитку релігійних організацій слід відзначити декілька проблем, що характерні українській статистичній науці. Зокрема недоліком є те, що органи влади і національні експертні центри надають і аналізують чисельність релігійних організацій, нічого не говорячи про кількість вірян у Церквах. У кращому випадку вони використовують лише дані соціологічних опитувань [5].

Православні релігійні організації в свою чергу звітують лише про кількість своїх організацій, називаючи приблизні підрахунки стосовно своїх членів. Одною з причин такої поведінки можна назвати слабкі комунікації [3, с. 43]. Інша проблема в аналізі динаміки розвитку релігійних організацій полягає в тому, що православні Церкви називають кількість своїх парафій не в абсолютному вимірі, а у відсотках від загального населення країни. Таким чином це спрощує справу зарахування до своїх лав декілька зайвих відсотків віруючих [3, с. 44].

Отже, можна прийти до висновку, що Волинь є особливим регіоном не так через свою динаміку росту православних релігійних організацій скільки своєю структурою релігійного життя. Також аналізуючи наявну джерельну базу можна зробити висновок, що період екстенсивного розвитку релігійної мережі продовжувався в період із 2000 по 2008 рік, кількість православних релігійних організацій на території історичної Волині за цей період значно зросла. Проте в період із 2008 по 2014 статистичні дослідження свідчать про уповільнення темпів зростання православних конфесій.

Список використаних джерел

1. Академічне релігієзнавство: Підручник / Під ред. А. Колодного. – К.: Світ Знань, 2000. – 862 с.
2. Єленський В. Нація і релігія: Україна / В. Єленський // Людина і світ. – 2003. – №6. – С.39–48.
3. Колодний Н. А. Релігійна мережа України: конфесійні та регіональні зрізи. 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uars.org.ua/article.php?id=327>
4. Офіційний сайт православної церкви Київського патріархату [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cerkva.info>
5. Офіційний сайт православної церкви Московського патріархату [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://orthodox.org.ua>
6. Центр соціологічних досліджень Разумкова / Соціологічні дослідження / Релігія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD119_ukr_1.pdf
7. Яроцький П. Л. Релігія в країнах Східної та Центральної Європи після соціалізму / П. Л. Яроцький // Українське релігієзнавство. – 2010. – №56. – С.89–104.

References

1. Akademichne relihiyeznavstvo: Pidruchnyk / Pid red. A. Kolodnoho. – K.: Svit Znan, 2000. – 862 s.
2. Yelens'kyu V. Natsiya i relihiya: Ukrayina / V. Yelens'kyu // Lyudyna i svit. – 2003. – №6. – S.39–48.
3. Kolodnyy N. A. Relihiyna merezha Ukrayiny: konfesiyini ta regional'ni zrivy. 2009 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://uars.org.ua/article.php?id=327>
4. Ofitsiyunny sayt pravoslavnoyi tserkvy Kyivivs'koho patriarkhatu [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.cerkva.info>
5. Ofitsiyunny sayt pravoslavnoyi tserkvy Moskovs'koho patriarkhatu [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://orthodox.org.ua>
6. Tsentr sotsiolohichnykh doslidzhen' Razumkova / Sotsiolohichni doslidzhennya / Relihiya [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD119_ukr_1.pdf

7. Yarots'kyu P. L. Relihiya v krayinakh Skhidnoyi ta Tsentral'noyi Yevropy pislya sotsializmu / P. L. Yarots'kyu // Ukrayins'ke relihiyeznavstvo. – 2010. – №56. – С.89–104.

Lyshnij B. V., graduate student, department of philosophy, Rivne State Humanitarian University (Ukraine, Rivne), lamajko92@ukr.net

The dynamics of development of the network of Orthodox religious organizations on the territory of Volyn

In this article author make an attempt based on statistical data to analyze the dynamics and trends of the networking Orthodox religious institutions on the territory of Volyn. Noted the importance of analyzing the religious network in the regions to understand the religious situation in Ukraine as a whole.

Keywords: religion, state, religious network, a religious organization.

Лишний Б. В., аспирант кафедри філософії, Рівненський державний гуманітарний університет (Україна, Рівно), lamajko92@ukr.net

Динамика развития сети православных религиозных организаций на территории Волини

Предпринята попытка на основе статистических данных провести анализ динамики и тенденций развития сетей православных религиозных институтов на территории Волини. Отмечается важное значение анализа религиозной сети в регионах, для понимания религиозной ситуации в Украине в целом.

Ключевые слова: религия, государство, религиозная сеть, религиозная организация.

* * *

УДК 215:001.8 23/28

Maskevich O. L.,
Associate Professor of Philosophy
and Economic Theory Department, Vinnytsia Institute
of Trade and Economics of Kyiv National University of
Trade and Economics
(Ukraine, Vinnytsia),
madlena2702@gmail.com

VALUE ORIENTATIONS OF THE MODERN UKRAINIAN FAMILY: RELIGIOUS STUDIES PERSPECTIVE

The existence of Ukrainian modern family and its evolution seriously affected by changes in social, political, spiritual, cultural and educational spheres of society. The family is a reflection of the processes taking place in society, and it can not be isolated from them. For their part, religious leaders believe that the consequence of the crisis of the family served as the secularization of society, which is manifested and family life.

The purpose of the article is to show the position and characteristics of the relationship of the Orthodox Church on the issue of the family institution, and to identify the value and effectiveness of Christian values in this field in today's environment.

The views of the Orthodox Church on the state of Ukrainian modern family and the possibility of its development through the preservation of Christian values in it, which are referred to in the social teaching of the Orthodox Churches. Consider the value of the Church as a regulator of family relations on the basis of its centuries-old experience.

Speaking for the preservation of the Orthodox family values in the new social and spiritual realities, the Church must be ready to upgrade their traditional family doctrine, to keep its value of one of the leading regulators in this area.

Keywords: Orthodox values, spiritual and moral values, marriage, family.

(стаття друкується мовою оригіналу)

Marriage, family, family relations are not only the reflection of the current social relations, but also the reflection of the many problems that are inherent in the modern state, society, working collectives, individuals and, to some extent, in the family institution. It is clear that the state and its structures, local authorities, non-governmental organizations and society as self-regulator of its relations in many cases can not cope with modern challenges in the family area, and can not fulfill the tasks connected with creating conditions of the strengthening of the family as the primary and fundamental